Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2026. november 20.
(OR. en)

15479/26

CULT 138
CULT HERIT 33

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az EU 2027–2030-ra szóló kulturális munkatervéről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett állásfoglalást, amelyet a Tanács (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport) a 2026. november 20-i ülésén jóváhagyott.

MELLÉKLET

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az EU 2027–2030-ra szóló kulturális munkatervéről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

MEGERŐSÍTVE

– az „Európa a kultúráért – A kultúra Európáért” című, az Európai Unió Tanácsa, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által 2026. június 18-án jóváhagyott együttes nyilatkozatban[1] felvázolt azon hosszú távú stratégiai jövőképet, amely a kultúrát az európai identitás középpontjába helyezi,

ELISMERVE

– az EU kulturális munkaterveit és az azok keretében elért eredményeket, amelyek meghatározzák a magas szintű politikai prioritásokat és az uniós szintű kulturális politika vonatkozásában a tagállamok szerepvállalására irányuló előretekintő menetrendet,

SZEM ELŐTT TARTVA

– a kultúrának mint a jelentés, az ihlet, az innováció, az emberi kapcsolatok, a kölcsönös megértés, az identitás és a közösség forrásának a belső értékét,

– Európa kulturális és nyelvi sokszínűségét, amely olyan közös örökséget alkot, amelyet mindenki javát szolgálva ápolni, támogatni és őrizni kell,

– a kultúra által a demokrácia védelme és az európai értékek előmozdítása, továbbá a békének, a társadalmi rezilienciának, a társadalmi párbeszédnek, a befogadásnak, a társadalmi kohéziónak, valamint az összes uniós polgár egészségének és jóllétének elősegítése terén betöltött központi szerepet,

[1] C/2026/3440, 2026.6.25.

– a kultúra által a nemek közötti egyenlőség előmozdításában betöltött szerepet, valamint azt, hogy az EUMSZ 8. cikkével összhangban az Uniónak tevékenységei folytatása során törekednie kell az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére és az egyenlőség előmozdítására,

– a kulturális és kreatív ágazatok által a tekintetben betöltött egyedülálló szerepet, hogy az uniós célkitűzésekkel összhangban a fenntarthatóság, a reziliencia és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás integrálása révén felgyorsítják a zöld átállást,

– a kulturális és kreatív ágazatok által a tekintetben betöltött döntő szerepet, hogy Unió-szerte munkahelyeket teremtenek, valamint ösztönzik a növekedést, a versenyképességet az innovációt és az inkluzív fenntartható fejlődést,

– a kultúra jelentőségét a két- és többoldalú uniós külkapcsolatokban és együttműködésben, valamint különösen az EU-nak az UNESCO-val és az Európa Tanáccsal fennálló partnerségében,

TEKINTETTEL

– Oroszország Ukrajna elleni, folyamatban lévő agressziós háborújára, ezen belül többek között a kulturális örökség célzott megsemmisítésére, az ukrán kulturális és kreatív ágazatok elleni támadásokra, valamint az ukrán művészekkel és kulturális szakemberekkel szembeni támadásokra,

– a világszerte – többek között a konfliktusövezetekben – tapasztalható folyamatos geopolitikai instabilitásokra, amelyek súlyos fenyegetést jelentenek, és messzemenő hatást gyakorolnak a kulturális örökségre, a művészekre és a kulturális szakemberekre,

– a környezeti és az éghajlati válságok által a kultúrtájakra és a kulturális örökségre, valamint tágabb értelemben a kulturális és kreatív ágazatokra gyakorolt valós és azonnali hatásokra, miközben Európa – a Föld leggyorsabban melegedő kontinense – a biológiai sokféleség példátlan csökkenésével, valamint hőhullámok, vegetációtüzek, aszályok, erős havazások, árvizek, tengeri hőhullámok és szélviharok egyre súlyosbodó ciklusaival szembesül[2],

---

[2] Lásd az éghajlatváltozás európai helyzetéről szóló 2025. évi jelentést, https://climate.copernicus.eu/esotc/2025.

– Unió-szerte és globálisan a demokráciák előtt álló folyamatos kihívásokra, így többek között a művészi szabadságot és a kulturális intézmények autonómiáját fenyegető veszélyekre, valamint az e kihívásokra való kollektív európai reagálás koordinálásának, mozgósításának, kiegészítésének és erősítésének elősegítésére irányuló folyamatos erőfeszítésekre[3],

– a digitális technológia, különösen a mesterséges intelligencia (MI) terén tapasztalható gyors fejlődésre, amely lehetőségeket teremt a kreatív gyakorlat támogatására, valamint a kulturális örökség védelmére és fejlesztésére, ugyanakkor aggályokat vet fel azon fenyegetések vonatkozásában, amelyek a kulturális és kreatív ágazatokban az emberi kreativitás, a kulturális és nyelvi sokszínűség, az állásbiztonság, a kiberbiztonság, az adatszuverenitás, a méltányos díjazás és a szellemitulajdon-jogok védelme tekintetében jelentkeznek,

EMLÉKEZTETVE

– a Bizottság által 2025. november 12-én kiadott, „Kulturális iránytű Európa számára” című közleményre[4],

– az EU 2023–2026-ra szóló kulturális munkatervéről szóló, 2026. július 2-i bizottsági jelentésre,

– az ezen állásfoglalás IV. mellékletében szereplő szakpolitikai referenciadokumentumokra,

MEGÁLLAPODNAK ABBAN, HOGY

– támogatják az európai kulturális együttműködés fejlesztését, előmozdítják a kulturális és nyelvi sokszínűséget, valamint európai hozzáadott értéket biztosítanak, figyelembe véve a jelenlegi kulturális, társadalmi, gazdasági, biztonsági és politikai kontextust, valamint kellően figyelembe véve a szubszidiaritás és az arányosság elvét,

---

3 Lásd: Európai demokráciapajzs: az erős és reziliens demokráciák támogatása.
4 15410/25.

– a 2025. évi európai kulturális iránytűben szereplő fő irányvonalak alapján a 2027–2030-as időszakra vonatkozó fókuszterületek a következők:

a) az európai értékek, a kulturális jogok és a művészi szabadság erősítése;

b) a művészek és a kulturális szakemberek szerepvállalásának fokozása, valamint az emberek és a társadalom támogatása;

c) kultúra és versenyképesség, reziliencia, innováció, fenntarthatóság és kohézió;

d) nemzetközi kulturális kapcsolatok és partnerségek;

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY

– adott esetben mérlegeljék egyrészt e munkaterv fókuszterületeit saját nemzeti kultúrpolitikájuk kidolgozásakor, másrészt pedig az e területekből fakadó, tagállamok közötti együttműködés lehetőségeit,

FELKÉRIK AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY

– az uniós tagállamok önkéntes hozzájárulásai alapján 2030 júniusáig készítsen jelentést az EU 2027–2030-ra szóló kulturális munkatervének végrehajtásáról,

– rendszeresen tájékoztassa a Tanácsot a 2027–2030-ra szóló kulturális munkaterv végrehajtásáról és – adott esetben – a munkatervben foglalt konkrét intézkedésekről annak lehetővé tétele érdekében, hogy a tagállamok továbbra is átfogó képet kapjanak az előrehaladásról és az eredményekről, együttműködve egyúttal a tagállamokkal annak érdekében, hogy a kulturális ágazatok és a polgárok számára biztosított legyen az eredmények megfelelő láthatósága és hozzáférhetősége.

I. FÓKUSZTERÜLETEK

a) Az európai értékek, a kulturális jogok és a művészi szabadság erősítése

A korábbi kulturális munkatervek idején bekövetkezett társadalmi, kulturális és geopolitikai fejlemények rávilágítottak arra, hogy a kultúra stratégiai szerepet tölt be az európai értékek előmozdításában, a demokrácia erősítésében, valamint az erősebb, reziliensebb társadalmak létrehozásában. A 2027–2030-ra szóló munkaterv szerinti intézkedésekkel tovább kell javítani a kulturális jogok megértését és ismeretét, ami a kultúrához való hozzáférés és az abban való részvétel javításának, valamint a művészi kifejezés és alkotás szabadsága fokozásának egyik módja.

A kultúrához való hozzáférés és az abban való részvétel a kulturális jogok alapvető pillére marad, amint azt a vonatkozó emberi jogi eszközök is elismerik[5]. A munkaterv keretében támogatni kell a kultúrában, a tárgyi és szellemi kulturális örökségben, valamint a digitális kulturális javakban való inkluzív részvétel előmozdítására irányuló koordinált uniós fellépést. A kulturális intézmények, többek között a könyvtárak, a múzeumok, a színházak, a mozik és az örökségi helyszínek, valamint a magas színvonalú lakókörnyezetek előmozdítják a demokratikus részvételt és a polgári szerepvállalást, miközben erősítik a közösségi alapú kulturális és társadalmi központokat. Ez különösen fontos a fiatal és az idősebb személyek, a vidéki és a távoli – többek között az Unió legkülső régióiban élő – közösségek, a fogyatékossággal élő személyek és a marginalizált csoportok számára.

---

5 Lásd például Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, valamint a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát.

A kulturális és kreatív ágazatokat továbbra is aggasztják a művészi szabadság ellen irányuló fenyegetések, amelyek többféle formát öltenek[6]. E fenyegetésekre reagálva az érdekelt felek intézkedéseket szorgalmaztak, többek között megbízható mutatók kidolgozását és a művészi szabadság országspecifikus nyomon követését. Meg kell erősíteni az Európa Tanáccsal és az UNESCO-val folytatott együttműködést a meglévő kezdeményezések támogatása, jövőbeli közös kezdeményezések kidolgozása és az átfedések elkerülése érdekében.

A munkaterv keretében hozzá kell járulni ahhoz, hogy jobban megismertessük az európai kulturális örökség részét képező azon elveket és értékeket, amelyek az emlékezés, a megértés, az identitás, a párbeszéd, a kohézió és a kreativitás közös forrását képezik.

b) A művészek és a kulturális szakemberek szerepvállalásának fokozása, valamint az emberek és a társadalom támogatása

A művészek, valamint a kulturális és kreatív ágazatbeli szakemberek jogállásának, munkakörülményeinek és határokon átnyúló mobilitásának – a szociális partnerek szerepének és autonómiájának tiszteletben tartása mellett történő – javítása továbbra is kulcsfontosságú prioritást jelent az uniós kulturális politikákban, valamint elengedhetetlen a kulturális és kreatív ágazatok életképességének védelme és az általuk kifejtett hatás fokozása tekintetében. A művészeknek és a kulturális szakembereknek joguk van tisztességes, igazságos, egészséges és biztonságos munkafeltételekhez, miközben a méltányos díjazás és a megfelelő munkafeltételek szintén hozzájárulnak a művészi szabadság, valamint a kulturális és nyelvi sokszínűség fenntartásához. Az Európán belüli mobilitás megkönnyítése elengedhetetlen a művészeti és kreatív együttműködés előmozdításához, a karrierfejlesztési lehetőségek támogatásához és a kulturális alkotások terjesztésének biztosításához.

[6] Lásd például az EU 2023–2026-ra szóló kulturális munkatervéről szóló bizottsági jelentést.

A 2027–2030-ra szóló munkaterv a művészek jogállásának védelmét, valamint a művészek és a kulturális és kreatív ágazatbeli szakemberek méltányos díjazásának nemzeti és regionális szintű biztosítását célzó, eddig elvégzett kollektív európai munkára épül. A folytonosság biztosítása érdekében, többek között helyzetfelmérés és a bevált gyakorlatok megosztása révén figyelembe kell venni a nyitott koordinációs módszer (OMC) keretében készült, „A művészek, valamint a kulturális és kreatív szakemberek jogállása és munkakörülményei” című, 2023. évi jelentésben felvázolt ajánlásokat. A munkaterv keretében – többek között az uniós művészeti chartához[7] való, időben történő hozzájárulások révén – támogatni kell továbbá a Tanács hozzájárulását az e területre vonatkozó jövőbeli szakpolitikai kezdeményezések kidolgozásához**.**

A munka bizonytalansága, továbbá a nemek közötti egyenlőtlenség és a képviseleti szakadék továbbra is kedvezőtlen hatást gyakorol a művészek, valamint a kulturális és kreatív ágazatbeli szakemberek jóllétére. Ezzel ebben az időszakban is tovább kell foglalkozni. A művészek, valamint a kulturális és kreatív ágazatbeli szakemberek továbbképzése és képzése – többek között a hagyományos készségek és kézművesség, valamint az új digitális technológiák terén – szintén egyre fontosabbá válik majd, mivel a technológiai és a gazdasági változások továbbra is hatással vannak az említett ágazatokra. Az egyéb fontos kérdések közé tartozik, hogy formális, nem formális és informális tanulás révén, az egész életen át tartó tanulás részeként javuljon a kulturális és művészeti oktatás, valamint a film- és médiaműveltség.

Ezenkívül a munkaterv azt célozza, hogy folytatódjon az uniós szintű együttműködés a kultúra és az egészségügy területén, előmozdítva a kultúra által a jóllét, az életminőség, a mentális és szociális egészség, valamint a közösségi reziliencia előmozdítása tekintetében betöltött szerepet. Ez a munka – a „Kultúra és egészség – Ideje cselekedni” című, 2025. évi OMC-jelentésre építve – hozzá fog járulni a kultúrára, az egészségre és a jóllétre vonatkozó uniós iránymutatások kidolgozásához[8]**.**

[7] A Bizottság egyik kezdeményezése az európai kulturális irántyű keretében.
[8] A Bizottság egyik kezdeményezése az európai kulturális irántyű keretében.

c) Kultúra, versenyképesség, reziliencia, innováció, fenntarthatóság és kohézió

Az európai kulturális és kreatív ágazatok létfontosságúak az uniós versenyképesség, foglalkoztatás és innováció tekintetében. Mindazonáltal példátlan gazdasági és technológiai kihívásokkal szembesülnek. A 2027–2030-ra szóló munkaterv keretében, jelentős gazdasági bizonytalanság, infláció és a nemzeti költségvetésekre nehezedő jelentős nyomás közepette, elő kell mozdítani a kulturális és kreatív ágazatokba történő stratégiai beruházásokat. A kultúrának a közfinanszírozásban – így többek között az uniós finanszírozási mechanizmusokban – való általános érvényesítése mellett különös hangsúlyt lehetne helyezni az innovatív finanszírozási megközelítésekre, többek között a jótékonysági tevékenységekre, a köz- és magánszféra közötti partnerségekre és a magántőke mozgósítását célzó egyéb mechanizmusokra. Az innovatív finanszírozási eszközökkel kapcsolatos bevált gyakorlatok kidolgozásának és megosztásának támogatása, valamint a különböző területeken – többek között a kapacitásgondokkal küzdő régiókban és a legkülső régiókban – az érdekelt felek széles körének bevonása fontos lesz a lehetőségek tudatosítása és az együttműködés megerősítése szempontjából. A kultúrába való fenntartható és kiszámítható beruházás továbbra is elengedhetetlen a kulturális és nyelvi sokszínűségnek, a kulturális örökségnek, a művészi szabadságnak, valamint a kulturális és kreatív ágazatok hosszú távú rezilienciájának a megőrzéséhez.

A 2027–2030-as időszakban Európának arra kell törekednie, hogy kezelje a mesterséges intelligencia (MI) – különösen a generatív mesterséges intelligencia – által a kulturális és kreatív ágazatokra gyakorolt hatást, egyensúlyt teremtve az MI-ben rejlő lehetőségek és potenciális veszélyek között. Ezek közé tartoznak az emberi kreativitásra, a foglalkoztatásra, a méltányos díjazásra, az üzleti modellekre, a versenyképességre, az adatok felhasználására, a szerzői és szomszédos jogokra, az átláthatóságra, a hozzáférhetőségre, a fellelhetőségre, a nyelvi sokszínűségre és az európai tartalmak előtérbe helyezésére gyakorolt hatások. E hatások kezelése érdekében szükség van a szerzői jogi infrastruktúra[9] korszerűsítésére. A tagállamok közötti folyamatos információcsere – amelyet szakpolitikai párbeszédek, stratégiai előrejelzési tevékenységek és az érdekelt felek bevonása támogat – elengedhetetlen lesz ahhoz, hogy nyomon lehessen követni a kibontakozó fejleményeket e gyorsan fejlődő területen, be lehessen azonosítani a megfelelő szakpolitikai válaszintézkedéseket, és el lehessen kerülni a más tanácsi előkészítő szervek keretében végzett munkával való átfedéseket, tiszteletben tartva egyúttal a szakterületeket és a hatásköröket. A tagállamokkal folytatott konzultációk hozzá fognak járulni a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó tervezett MI-stratégia[10] kidolgozásához.

---

[9] Szerzői jogi infrastruktúra: „[a] kreatív ágazatok adatkezelési gyakorlataihoz kapcsolódó szabályrendszer, technológiák és intézmények”.

[10] A Bizottság egyik kezdeményezése az európai kulturális irányú keretében, a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia alapján.

További koordinált fellépésre van szükség az európai kulturális ágazatra vonatkozó azon adatok elérhetőségének és összehasonlíthatóságának javításához, amelyek elősegítik a kulturális és kreatív ágazatok által a tágabb értelemben vett gazdaságra és társadalomra gyakorolt gazdasági, környezeti és társadalmi hatások nyomon követését és értékelését. A munkaterv révén hozzá kell járulni az előirányzott uniós kulturális adatközpont[11] kialakításához.

Reagálni kell továbbá az éghajlati válság által az európai kulturális és kulturális örökségi ágazatokra gyakorolt folyamatos hatásra, valamint az egyéb, jelenleg is fennálló, ember okozta konfliktusokra és válságokra is. A felkészültségre vonatkozó uniós megközelítés – így többek között a felkészültségi unióra vonatkozó stratégiáról szóló közös közlemény – alapján a kultúrának és a kulturális örökségnek továbbra is megfelelően tükröződnie kell a vonatkozó stratégiákban és ágazatközi együttműködésben. Ezzel párhuzamosan a munkaterv keretében meg kell erősíteni a következőkre irányuló együttműködést: a kockázatokra való felkészültség, valamint azok megelőzése és kezelése, az éghajlatváltozáshoz való közép- és hosszú távú alkalmazkodás, a kreatív és kulturális ágazatok veszélyhelyzeti reagálása, továbbá a kulturális örökség restaurálása és helyreállítása. A munkaterv keretében elő kell mozdítani a digitalizáció alkalmazását a kultúra és a kulturális örökség – így többek között az audiovizuális archívumok – megőrzése érdekében.

A tárgyi és szellemi kulturális örökség – többek között a víz alatti kulturális örökség – védelmének, megőrzésének, helyreállításának és népszerűsítésének támogatása továbbra is elengedhetetlen a közös európai identitás, a társadalmi kohézió és a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében. A kulturális javak tiltott kereskedelme elleni küzdelemre, valamint a kulturális örökségnek a természeti katasztrófák, az éghajlatváltozás, a konfliktusok, a kulturális intézményekben elkövetett lopás és az emberi beavatkozás által okozott pusztítással szembeni védelmére irányuló erőfeszítések szükségessé teszik a folyamatos együttműködést, a tudásmegosztást, továbbá azt, hogy ezek az erőfeszítések beépüljenek a szélesebb körű konfliktus- és válságreagálási és felkészültségi intézkedésekbe.

[11] A Bizottság egyik kezdeményezése az európai kulturális iránytű keretében.

Többek között az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastruktúrák, a fenntartható termelési folyamatok és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése révén ösztönözni kell a kulturális és kreatív ágazatok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy folytassák zöld átállásukat, és javítsák fenntarthatóságukat.

Az új európai Bauhaus kezdeményezéssel összhangban különös figyelmet kell fordítani az épített környezet minőségére, valamint arra, hogy az építészeti ágazat milyen szerepet tölt be ennek megvalósításában[12]. El kell ismerni továbbá, hogy a kulturális és kreatív ágazatok a változás mozgatórugói: hozzájárulnak a környezeti felelősségvállalás és fenntarthatóság előmozdításához. Ezzel összefüggésben a munkatervnek támaszkodnia kell a „*Kreatív változások: A kultúra megerősítése a fenntartható életért*” című, 2025. évi OMC-jelentésben foglalt ajánlásokra.

Továbbá a versenyképesség, a reziliencia, az innováció és a fenntarthatóság javítása céljából a munkaterv keretében elő kell mozdítani a szakpolitika-kidolgozással kapcsolatos együttműködést egyes kulturális és kreatív alágazatokban, így például az audiovizuális ágazatban (beleértve a filmeket, a televíziót, a videojátékokat és a multimédiát), a zenei ágazatban, a könyvtári ágazatban, a kiadói és könyvágazatban, a kreatív divat- és formatervezési ágazatban, valamint az építészeti és a kulturális örökségi ágazatban.

[12] Összhangban továbbá a tagállamok szakértőiből álló OMC-csoportnak a mindenki számára elérhető magas minőségű építészetbe és lakókörnyezetbe irányuló beruházásokkal kapcsolatos munkájával (2021).

d) Nemzetközi kulturális kapcsolatok és partnerségek

A munkatervnek – a nemzetközi kulturális kapcsolatok irányításáról szóló, „*From soft power to Deep Power: EU Governance of ICR in a Changing World*” (A puha hatalomtól a mélyhatalomig: a nemzetközi kulturális kapcsolatok uniós irányítása változó világunkban) című OMC-jelentésben foglalt ajánlásokra alapozva – a kultúra által az Unió külső tevékenységében és az uniós diplomáciában betöltött szerepre kell összpontosítania. A munkaterv szerinti intézkedéseknek támogatniuk kell a nemzetközi kulturális kapcsolatok koherens megközelítését, valamint biztosítaniuk kell, hogy a tagállamok szerepet vállaljanak a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégiai megközelítés kidolgozásában és végrehajtásában.

Az Európa Tanáccsal, az UNESCO-val és az egyéb releváns multilaterális partnerekkel való fokozottabb párbeszéd előmozdíthatja az együttműködést, és elejét veheti a közös prioritásokkal kapcsolatos munka vonatkozásában előforduló átfedéseknek. A folyamatos geopolitikai instabilitások tükrében különös figyelmet kell fordítani a kultúra és a kulturális örökség védelmére a konfliktus sújtotta régiókban. Mivel Ukrajnában folytatódnak a kulturális örökség, a kreatív infrastruktúra és a művészek elleni célzott támadások, a világ más részein zajló konfliktusok pedig továbbra is hatással vannak a kulturális életre, a tagállamoknak továbbra is koordinált módon kell reagálniuk, összhangban az olyan kezdeményezésekkel, mint például az ukrajnai kulturális örökségre irányuló Team Europe megközelítés és az egyéb releváns intézkedések[13].

A 2025. évi MONDIACULT záródokumentuma egyértelmű tervet biztosít ahhoz a kollektív globális fellépéshez, amely a kultúra fenntartható fejlődésben betöltött szerepének előmozdítására és a 2030 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési menetrend alakítására irányul. A munkaterv szerinti intézkedések révén támogatni kell ezt a jövőképet, és közös hozzájárulásokat kell kialakítani a vonatkozó megbeszélésekhez annak érdekében, hogy – többek között az e célkitűzések megvalósítása érdekében a 2029. évi MONDIACULT keretében elvégzendő munka előmozdítása és más releváns nemzetközi folyamatokban való szerepvállalás révén – megerősödjön a kultúra által a fenntartható fejlődés motorjaként betöltött szerep.

---

[13] Ezzel összefüggésben lásd az Európai Tanács 2026. június 18-i és 19-i következtetéseinek (EUCO 8/26) 13. pontját.

II. VÉGREHAJTÁS ÉS MUNKAMÓDSZEREK

Az „Európa a kultúráért – A kultúra Európáért” című együttes nyilatkozat alapján a 2027–2030-ra szóló kulturális munkaterv beazonosítja, hogy a tagállamok milyen közös kihívásokkal szembesülnek a kulturális politika területén, valamint lehetővé teszi a tagállamok közötti együttműködést és információcserét. Ez magában foglalja többek között a Tanács elnökségei által mérlegelendő prioritások felvázolását, valamint a tanácsi szintű megbeszélésekhez való hozzájárulást. A munkaterv keretében elő kell segíteni a strukturált szerepvállalást és azt, hogy a tagállamok hozzájáruljanak a kulturális iránytűben felvázolt kulcsfontosságú kiemelt intézkedésekhez.

A munkaterv felvázolja egyrészt azokat a témákat, amelyekről az érintett időszakban a megfelelő szinteken megbeszélést kell folytatni, és amelyeket meg kell vitatni, másrészt pedig azokat a kulcsfontosságú témákat, amelyeket a Kulturális Bizottság keretében munkacsoporti szinten rendszeresen át kell tekinteni.

A munkaterv felvázolja továbbá a tisztviselők és a szakértők közötti koordinált uniós szerepvállalásra vonatkozó egyéb intézkedéseket, így például a társaktól való tanulási tevékenységeket, a helyzetfelmérési gyakorlatokat és az OMC-csoportokat.

Áttekintés és rugalmasság

Az uniós kulturális munkaterv rendelkezései és végrehajtása tekintetében elengedhetetlen fenntartani a rugalmasságot és az alkalmazkodóképességet annak érdekében, hogy reagálni lehessen a kulturális és kreatív ágazatok szükségleteire a kihívásokkal teli és folyamatosan változó politikai, társadalmi és gazdasági környezetben. Ezért e munkaterv hatálya alá tartozó időszakban, minden elnökségi trió végén a soros elnökség megbeszélést fog kezdeményezni a Kulturális Bizottság keretében annak érdekében, hogy nem hivatalos tájékoztatást nyújtson a munkatervben előirányzott intézkedésekről. E nem hivatalos áttekintés során a soros elnökség megvizsgálja majd az elért eredményeket és a meghozott intézkedések hatását, az elért eredmények és/vagy a vonatkozó uniós vagy nemzeti szintű szakpolitikai fejlemények tükrében pedig javaslatot tehet a későbbi intézkedések kiigazítására.

Ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy más elnökségek szükség szerint további nem hivatalos áttekintéseket kezdeményezzenek.

Általános érvényesítés

Továbbra is alapvető fontosságú, hogy a kulturális politika, valamint más uniós és nemzeti szakpolitikai döntéshozatali fórumok között fokozott koordináció és együttműködés valósuljon meg. A kulturális politika és a koordinált fellépés általános érvényesítése elengedhetetlen ahhoz, hogy ki lehessen aknázni a kultúrában rejlő lehetőségeket a társadalmi fejlődés előmozdítása érdekében. Ezért a munkaterv arra irányul, hogy javuljon az ágazatközi együttműködés és a releváns intézményekkel való tanulás. Ez magában foglalja a szakértői szintű együttműködéseket, a Tanács különböző előkészítő szervei közötti szorosabb együttműködést, valamint az érintett érdekelt felekkel folytatott párbeszéd fokozását.

III. INTÉZKEDÉSEK

A. Szakpolitikai párbeszédek – Mesterséges intelligencia és a kulturális és kreatív ágazatok

Célkitűzés: a mesterséges intelligencia (MI) jelentette lehetőségekkel és kihívásokkal kapcsolatos szakpolitikai együttműködés és információcsere támogatása, beleértve a nemzeti intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatcserét, valamint a kulturális és kreatív ágazatoknak szóló gyakorlati iránymutatást és azok kapacitásépítését, továbbá hozzájárulás a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó jövőbeli uniós MI-stratégia kidolgozásához és végrehajtásához.

Indok: A mesterséges intelligencia jelentős kihívásokat és lehetőségeket rejt magában a kulturális és kreatív ágazatok számára. A tagállamok által azonosított főbb kérdések közé tartoznak a következők: a mesterséges intelligencia etikus, fenntartható, felelős és emberközpontú tanítása és használata; a szerzői és szomszédos jogok tiszteletben tartása; a védett tartalmak felhasználásának átláthatósága; foglalkoztatás és munkafeltételek; méltányos díjazás a kulturális és kreatív ágazatokban; kulturális és nyelvi sokszínűség; a mesterséges intelligencia hatása a kreatív folyamatokra, valamint a kulturális ágazatra vonatkozó adatok felhasználása a mesterséges intelligencia és az innováció erőforrásaként. Bár e kérdések egy részével más szakpolitikai kezdeményezések már foglalkoznak, a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó jövőbeli MI-stratégiában is szerepelnie kell számos mesterséges intelligenciával kapcsolatos kérdésnek. Ezzel párhuzamosan a 2027–2030-ra szóló munkaterv egy sor célzott szakpolitikai párbeszédet javasol, amelyek keretében foglalkozni lehet majd a mesterséges intelligenciával és a kulturális és kreatív ágazatokkal kapcsolatban újonnan felmerülő különböző kérdésekkel, valamint az emberközpontú kreativitásnak, innovációnak és sokszínűségnek a mesterséges intelligencia korában történő támogatásával. Tekintettel a mesterséges intelligenciához kapcsolódó fejlesztések gyors ütemére, rugalmas, de rendszeres szakpolitikai párbeszédekre van szükség, amelyek – reagálóképes struktúrát kínálva – fókuszált, agilis eszmecserékre és beavatkozásokra adnak lehetőséget a mesterséges intelligenciával kapcsolatos aktuális kérdésekkel kapcsolatban a munkaterv által lefedett időszakban.

A szakpolitikai párbeszédekből eredő tanulságokat, bevált gyakorlatokat és ajánlásokat célszerű figyelembe venni a politikai és szakértői megbeszélések során. A konkrét témakörök teljes listájának rugalmasnak kell lennie, hogy reagálni lehessen az újonnan felmerülő kérdésekre.

A témakörök indikatív, nem kimerítő listáján szerepelhetnek például a következők:

1. Az MI és a kulturális és nyelvi sokszínűség

Célkitűzés: olyan intézkedések vizsgálata, amelyek azzal foglalkoznak, hogy miként hat a mesterséges intelligencia a kulturális és nyelvi sokszínűségre, a digitális környezetben a kulturális életben való részvételre, valamint a sokszínű európai tartalmak hozzáférhetőségére és fellelhetőségére.

Várt eredmény: javaslatok, ötletek és ajánlások arra vonatkozóan, hogy miként lehet online védeni és növelni a kulturális sokszínűséget, valamint előmozdítani a regionális és kisebbségi nyelvek MI-rendszerekben való részvételét, továbbá a sokszínű tartalmak hozzáférhetőségével és fellelhetőségével kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan. A megállapításoknak építeniük kell a mesterséges intelligenciára és a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó szélesebb körű stratégia kidolgozására és azt ki kell egészíteniük, valamint alapul kell szolgálniuk a nemzetközi kulturális politikai fórumokon – többek között a 2005. évi UNESCO-egyezmény alapján – jelenleg zajló globális megbeszélésekhez.

2. Mesterséges intelligencia és foglalkoztatás a kulturális és kreatív ágazatokban

Célkitűzés: a potenciális hatás vizsgálata a következőkre: a munkahelyek megszűnése és átalakulása, valamint a foglalkoztatás a kulturális és kreatív ágazatokban, munkafeltételek, méltányos díjazás, az emberi kreativitás, készségigények, kritikai gondolkodás és MI-jártasság.

Várt eredmény: kölcsönös felülvizsgálat/bizonyítékok gyűjtése a mesterséges intelligencia munkaerőpiacra gyakorolt hatásáról, és a felmerülő szakpolitikai válaszok mérlegelése.

3. A mesterséges intelligenciával kapcsolatban újonnan felmerülő egyéb kérdések

Az MI-vel és a kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó további szakpolitikai párbeszédek lehetséges célja lehet elősegíteni az újonnan felmerülő egyéb kérdésekkel kapcsolatos információcserét, többek között a nemzeti szinten elfogadott releváns kezdeményezésekkel, valamint a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó uniós MI-stratégiában meghatározott legfőbb cselekvési prioritásokkal kapcsolatban. A lehetséges témakörök közé tartozhatnak a következők:

- művészeti oktatás, készségek és képzés a mesterséges intelligencia korában;
- ágazati válaszok az MI hatására (többek között az MI hatása az audiovizuális ágazatra, a videojátékokra, a zenére, a formatervezésre, a kiadói ágazatra és az európai könyvágazatra, a könyvtárakra, a múzeumokra és a kulturális örökségre stb.);
- lehetőségek és bevált gyakorlatok a mesterséges intelligenciának a kreativitás, a kulturális termékek előállítása, a kultúra terjesztése és a kultúrához való hozzáférés érdekében történő felhasználása terén;
- a kulturális ágazatra vonatkozó adatok mint erőforrások a mesterséges intelligencia és az oly módon megvalósuló innováció számára, amely tükrözi az európai értékeket és előmozdítja a kulturális és nyelvi sokszínűséget.

B. Társaktól való tanulási tevékenységek / műhelytalálkozók

i) Társaktól való tanulási tevékenységek

A 2023–2026-ra szóló munkatervről készített bizottsági jelentés megállapította, hogy a tagállamok szívesen vennék gyakrabban igénybe a társaktól való tanulási tevékenységek lehetőségét. Ezek a tagállamok által vezetett, szakértői szintű önkéntes információcserék, amelyek gyakorlati keretet biztosítanak a részt vevő országok számára a tapasztalatok megosztásához, a szakpolitikai megközelítések összehasonlításához és a bevált gyakorlatok azonosításához. A társaktól való tanulási tevékenységek keretében adott esetben összefoglaló jelentések és gyakorlati ajánlások készülhetnek. E tevékenységeknek rugalmasnak kell maradniuk, és az újonnan felmerülő kihívásokra kell reagálniuk. A következőkre terjedhetnek ki:

- *A művészek és kulturális szakemberek jogállása*: tapasztalatcsere a kulturális és kreatív ágazatokra hatással lévő témakörökről, például a munkafeltételekről, a méltányos díjazásról, a nemek közötti egyenlőtlenségről és a képviselet terén fennálló különbségekről, a határokon átnyúló mobilitás akadályairól vagy korábbi OMC-ajánlások nyomon követéséről[14].
- *Kreatív divat*: a bevált gyakorlatok cseréje a kreatív divat mint különálló kulturális és kreatív ágazat előtt álló strukturális kihívásokkal kapcsolatban, ideértve a fenntarthatósági átállást, a finanszírozáshoz való hozzáférést, valamint a készségek és a mesterség továbbadását.
- *A digitális kulturális örökség hosszú távú megőrzése*: a bevált gyakorlatok cseréje, valamint közös megoldások és eszközök lehetséges kidolgozása arra irányulóan, hogy miként lehet hosszú távon, határokon átívelően megőrizni az EU-ban a digitális kulturális örökség sokszínű formáit, beleértve többek között az audiovizuális, a szöveges, a vizuális és az épített örökséget, azzal a céllal, hogy megerősödjön a kulturális és kreatív ágazatok felkészültsége és rezilienciája, ezen belül a kiberrezilienciája is.

---

[14] A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *The Status and Working Conditions of Artists and creative and Cultural Professionals* (A művészek, valamint a kreatív és kulturális szakemberek jogállása és munkafeltételei) (2023).

- *A kultúrához való hozzáférés és a kulturális részvétel*: a bevált gyakorlatok cseréje azzal kapcsolatban, hogy miként lehet támogatni a kultúrához és a kulturális örökséghez való hozzáférést és az abban való részvételt, különösen az alulreprezentált csoportok, a fogyatékossággal élő személyek, a fiatalok és az idősek, valamint a vidéki és távoli területeken élők számára.

A társaktól való tanulási tevékenységek további lehetséges témakörei közé tartozhatnak a következők: a kulturális és a művészeti oktatás, beleértve a filmekkel kapcsolatos oktatást is; veszélyeztetett művészek; demokratikus reziliencia és európai emlékezet; élő örökség, hagyományos mesterségek és szellemi kulturális örökség; könyvtárak, kiadói ágazat és az európai könyvágazat; formatervezés, építészet és magas színvonalú lakókörnyezetek; az audiovizuális és a filmágazat; a zenei ágazat; a kulturális javak tiltott kereskedelme; valamint víz alatti kulturális örökség.

ii) Műhelytalálkozók

A műhelytalálkozók a Bizottság által vezetett eszmecserék, melyeken a tagállamok képviselői, szakértők és adott esetben az érdekelt felek vesznek részt. A műhelytalálkozók a következőkkel foglalkozhatnak:

- *Kultúra és egészség*: a kulturális, valamint az egészségügyi és jólléti ágazat között folyamatban lévő együttműködéssel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje, beleértve a kultúrára, az egészségre és a jóllétre vonatkozó jövőbeli uniós iránymutatásokhoz való hozzájárulást is.[15]

[15] A Bizottság kezdeményezése az európai kulturális iránytű keretében.

C. A nyitott koordinációs módszerrel (OMC) működő szakértői csoportok

Célkitűzés: a strukturált szakértői együttműködés elősegítése és gyakorlati ajánlások kidolgozása az uniós és adott esetben nemzeti szintű szakpolitikai döntéshozatalhoz.

i) *A kultúra finanszírozásának felszabadítása: a kulturális és kreatív ágazatokba történő beruházások ösztönzése*

Indok: a kultúra megfelelő finanszírozása elengedhetetlen a kulturális ágazat erősebbé és versenyképesebbé tételéhez. A kulturális költségvetésekre azonban Európa-szerte folyamatos nyomás nehezedik.

Célkitűzés: ez az OMC-csoport megvizsgálja majd a kultúra finanszírozását, és ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok és az uniós intézmények számára arra vonatkozóan, hogy miként lehetne – a szubszidiaritás elvével összhangban – tovább serkenteni az innovatív finanszírozási eszközök használatát, valamint ösztönözni és kezelni a magán-, jótékonysági és egyéb finanszírozási és együttműködési forrásokat és mechanizmusokat. Ez magában foglalja annak vizsgálatát, hogy miként lehet megerősíteni a kulturális és kreatív ágazatokat a finanszírozás növelésének kedvező környezet megteremtésével, valamint hogy a kulturális intézmények és szakemberek miként kezelhetik a legmegfelelőbb módon a fejlődésüket és a kapcsolódó kockázatokat. Az OMC-csoport azt is meg fogja vizsgálni, hogy a kultúra finanszírozása hogyan ágyazható be horizontálisan a különböző finanszírozási eszközökbe, lehetővé téve, hogy a kultúra profitálhasson a kutatásból, a vállalkozásból, a mobilitásból, a nemzetközi fejlesztésből és más forrásokból is. Az OMC-csoportnak egybe kell fognia a kulturális politika szakértőit a köz- és magánfinanszírozási mechanizmusok szakértőivel. Figyelembe kell vennie továbbá az UNESCO által megkezdett munkát a kultúra finanszírozására vonatkozó iránymutatások és ajánlások kidolgozása terén, többek között azáltal, hogy meghívja az UNESCO megfelelő szakértőit a csoportban való részvételre.

Ez az új OMC-csoport a tervek szerint felül fogja vizsgálni a „*Towards More Efficient Financial Ecosystems: Innovative Instruments to Facilitate Access to Finance for the Cultural and Creative Sectors*” („A hatékonyabb pénzügyi ökoszisztémák felé: innovatív eszközök a kulturális és kreatív ágazatok finanszírozáshoz való hozzáférésének megkönnyítése érdekében”) című 2015. évi jelentést, illetve építeni fog az abban foglalt megállapításokra és ajánlásokra. Emellett építeni fog a Kreatív FLIP (Finanszírozás, tanulás, innováció és szellemitulajdon-jogok a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára) projekt keretében szerzett tanulságokra és erőforrásokra.

Az OMC-gyakorlat ezenkívül hozzájárul majd a következő tervezett intézkedéshez: „Az érintett pénzügyi intézményekkel együttműködve a kultúrába történő stratégiai beruházásokra vonatkozó uniós iránymutatások kidolgozása és innovatív beruházási eszközök felfedezése a magántőke, többek között a filantrópia, bevonása érdekében”[16].

Előirányzott eredmény: szakértői jelentés, amely főbb ajánlásokat fogalmaz meg a kultúra horizontális finanszírozási mechanizmusokba való beágyazására, valamint a kultúra köz- és magánfinanszírozásának kedvező környezet kialakítására vonatkozóan.

ii) Kultúra és a kulturális örökség a válsághelyzetekre és katasztrófákra való felkészültség és reagálás terén

Indok: az egyre ingatagabb globális geopolitikai környezetben a kultúra és a kulturális örökség sajnálatosan gyakran kerül a konfliktusok és az instabilitás középpontjába. Ezek a támadások számos formát ölthetnek, beleértve a kulturális infrastruktúra és a kulturális örökségi helyszínek közvetlen célba vételét. Oroszország Ukrajna elleni, folyamatban lévő agressziós háborúja továbbra is ráirányítja a figyelmet arra, hogy a kultúra és a kulturális örökség célzott lerombolása a kulturális hadviselés szándékos taktikája, amelynek célja a kulturális identitás aláásása és megsemmisítése. A klímaválság által előidézett, egyre súlyosbodó szélsőséges időjárási események – többek között árvizek, hőhullámok és erdőtüzek – vészhelyzetek komoly kockázatát jelentik a kulturális és a kulturális örökségi helyszínekre nézve Unió-szerte, és szükségessé teszik a reflexiót, az elemzéseket, valamint a konkrét és összehangolt ágazatközi felkészültségi intézkedések megtételét az ilyen események bekövetkezését megelőzően. Emellett több tagállamban egyre nagyobb fenyegetést jelentenek a múzeumokban és más kulturális intézményekben elkövetett lopások a kulturális örökség integritására nézve.

---

16 A Bizottság kezdeményezése az európai kulturális iránytű keretében.

Célkitűzés: Európa a közelmúltbeli válságokra adott válaszából levonta azt a tanulságot, hogy az uniós intézkedések kiegészíthetik a tagállamok kétoldalú kezdeményezéseit, és értékes hozzájárulást és mintát nyújthatnak a válsághelyzetekre való felkészültséghez, a kockázatkezeléshez és a veszélyhelyzeti reagáláshoz a kulturális és kulturális örökségvédelmi ágazatban. A nyitott koordinációs módszer keretében meg kell vizsgálni a korai előrejelző mechanizmusokat és az azonnali reagálási mechanizmusokat, a kultúra és a kulturális örökség védelmét, megőrzését és helyreállítását, valamint a múzeumokból és más kulturális intézményekből történő lopás elleni biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokat. Az olyan kezdeményezések, mint például az ukrajnai kulturális örökségre irányuló Team Europe megközelítés, amelyek a kultúra elleni támadásokra reagálnak, valamint a kulturális örökség védelmének az uniós polgári védelmi keretekbe való beépítése koordinált, hatékony és méretezhető megközelítést biztosítanak. Az európai felkészültségi unióra vonatkozó stratégia egy sor intézkedést javasol az összes veszélyre és a társadalom egészére kiterjedő, valamint összkormányzati megközelítést követve. Ennek az OMC-csoportnak az a célja, hogy –a kultúrával és a kulturális örökséggel kapcsolatos szakpolitika szakértőit, valamint a válsághelyzetekre és katasztrófákra való felkészültség és reagálás területének szakértőit egybefogva – ajánlásokat fogalmazzon meg a közös kulturális örökséget fenyegető veszélyekre adott uniós válasz koordinálásának dinamikus, reagálóképes és hatékony modelljére vonatkozóan, figyelembe véve mindeközben a válsághelyzetekre és katasztrófákra való felkészültség és reagálás terén meglévő uniós szintű kereteket és eszközöket. A nyitott koordinációs módszer keretében mind a tárgyi, mind a szellemi kulturális örökség tekintetében foglalkozni kell a válsághelyzetekre és a katasztrófákra való felkészültséggel, a kockázatkezeléssel és a veszélyhelyzeti reagálással, adott esetben figyelembe véve a digitális megőrzési technológiákat is.

Előirányzott eredmény: szakértői jelentés, amely főbb ajánlásokat és eszközöket vázol fel a kulturális örökség területén a válsághelyzetekre és a katasztrófákra való felkészültséggel és kockázatkezeléssel kapcsolatban, azzal a céllal, hogy a kultúra, valamint a tárgyi és szellemi örökség védelmére vonatkozóan stratégiaibb jellegű, gyorsabb, hatékonyabb és reagálóképesebb megközelítés kerüljön kidolgozásra.

iii) Művészi szabadság: a művészi szabadság védelmét elősegítő kapacitások növelése

Indok: tekintettel a kultúra és a művészetek szerepére az európai értékek védelmében és a demokratikus reziliencia fenntartásában, a művészi szabadság megerősítése rendkívül fontos. A művészi szabadság teret nyit a szabad és pluralista véleménynyilvánításnak, a párbeszédnek és a polgári részvételnek. Ezen túlmenően, a művészi szabadság kérdése a tagállamokkal és a kulturális és kreatív ágazatok érdekelt feleivel folytatott konzultációk során mint a munkaterv egyik sarkalatos pontja merült fel, mivel a művészekre és a kulturális szakemberekre egyre nagyobb közvetlen és közvetett nyomás nehezedik.

Célkitűzés: ezen OMC-gyakorlat keretében egybe kell fogni a kulturális politika, az emberi jogok vagy az igazságügyi politika szakértőit azon érintett nemzetközi szervezetek – többek között az Európa Tanács és az UNESCO – képviselőivel, amelyek már most is készítenek jelentéseket és végeznek feltérképezési tevékenységeket, illetve szakpolitikai normákat dolgoznak ki ezen a területen. A nyitott koordinációs módszernek elő kell segítenie a meglévő keretekről, kezdeményezésekről és bevált gyakorlatokról folytatott nemzeti és multilaterális szintű információcserét, és fel kell tárnia, hogy milyen intézkedések segíthetnek megőrizni a művészi szabadságot és megteremteni a művészi alkotásnak kedvező környezetet. A nyitott koordinációs módszer keretében meg kell vizsgálni, hogy nemzeti, európai és nemzetközi szinten milyen megközelítéseket alkalmaznak a művészi szabadság érvényesülésének nyomon követésére és az arról való jelentéstételre, valamint azonosítani kell azokat a hiányosságokat, amelyek akadályozzák a művészi szabadság védelmét szolgáló hatékony szakpolitikai válaszok kidolgozását. Ennek a munkának arra kell irányulnia, hogy kiegészítse az Európa Tanács, az UNESCO, az érintett civil társadalmi szervezetek és a tudományos körök által indított meglévő kezdeményezéseket, és elkerülje a párhuzamosságokat. Az OMC-csoportnak azt is meg kell vizsgálnia, hogy a művészi szabadság területén hozott tanácsi intézkedések milyen hozzáadott értékkel bírhatnak, és hogyan járulhatnak hozzá a tágabb kulturális politikai célkitűzésekhez, úgymint a kultúra helyzetéről szóló jelentések kidolgozásához[17].

Előirányzott eredmény: szakértői jelentés, amely a meglévő nemzetközi – különösen az Európa Tanács és az UNESCO által kidolgozott – megközelítésekre és keretekre épül, felvázolja a művészi szabadság megőrzését és megerősítését elősegítő képességek és kapacitások javítására vonatkozó bevált gyakorlatokat és lehetséges ajánlásokat, valamint meghatározza, hogy milyen lehetőségek kínálkoznak az Európa Tanáccsal és az UNESCO-val való közös kezdeményezések jövőbeli indítására.

[17] A Bizottság kezdeményezése az európai kulturális iránytű keretében.

D. Szakértői hálózatok és eszmecserék

i) Az uniós kulturális adatközponthoz kapcsolódó hálózat

Indok: a kultúra területén Unió-szerte folyamatos munkára van szükség az adatgyűjtési, kutatási és nyomonkövetési képességek fejlesztéséhez. Az együttes nyilatkozat kollektív kötelezettségvállalást tartalmaz a következőkre: „[o]lyan kezdeményezések előmozdítása, amelyek célja a kultúrára vonatkozó megbízható és összehasonlítható adatok rendelkezésre állásának javítása a tényeken alapuló kulturális politikák kidolgozásának támogatása érdekében.” Ennek megfelelően a Bizottság vállalta egy új uniós kulturális adatközpont kialakítását.

Célkitűzés: fórum biztosítása a tagállamok és a Bizottság számára a bevált gyakorlatok megosztásához, ötletek kipróbálásához és a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó adatok uniós szintű gyűjtésében mutatkozó hiányosságok kezeléséhez, a terület szakértőivel együtt, a nagyobb koherencia megteremtése és adott esetben a kultúrára vonatkozó adatokkal kapcsolatos munka összehangolása érdekében. A hálózat tevékenységei kiegészítik majd a hivatalos statisztikákkal kapcsolatos meglévő munkát, és e tevékenységeknek támogatniuk kell a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt, többek között a közös mérési módszerekre, az interoperabilitásra és a felelős adatkormányzásra vonatkozó gyakorlatok önkéntes cseréje révén. A kapcsolódó tevékenységeket az uniós kulturális adatközpont kialakítása során is fel kell használni. A hálózat célkitűzéseit és feladatkörét a tevékenységei megkezdése előtt meg kell vitatni a Kulturális Bizottságban.

Előirányzott eredmény: tagállami szakértőkből álló hálózat, amelyben a tagállamok két- vagy többoldalúan, önkéntes és eseti alapon foglalkoznak a kultúra, valamint a kulturális és kreatív ágazatok mérésével és elemzésével.

ii) Vezető tisztviselők találkozói a nemzetközi kulturális kapcsolatok témájában

Indok: Figyelembe véve a nemzetközi kulturális kapcsolatok irányításával foglalkozó OMC-csoport ajánlásait, az elnökség előjoga, hogy – önkéntes alapon – hathavonta rendszeres vezető tisztviselői találkozókat rendezzen a nemzetközi kulturális kapcsolatok témájában. Alternatív megoldásként, a vezető tisztviselői találkozók közötti folytonosság biztosítása érdekében az érdekelt tagállamok felállíthatnak egy informális támogató bizottságot, amely találkozókat szervezhetne, és segíthetne a témakörök és napirendek előzetes tervezésében. Ennek a bizottságnak az érdekelt tagállamok kulturális és külügyi szakértői mellett a Bizottság szolgálatainak, valamint adott esetben az EKSZ-nek a kultúra és a külügyek területét képviselői munkatársaiból kell állnia, hogy tükrözze a nemzetközi kulturális kapcsolatok mindkét szakterületre kiterjedő jellegét.

Előirányzott eredmény: Rendszeres találkozók a nemzetközi kulturális kapcsolatok folytonosságának, stratégiai tervezésének és szakpolitikai koordinációjának támogatása érdekében.

E. A korábbi OMC-csoportok nyomon követése

A 2023–2026-ra szóló munkaterv egyik fő tanulsága az volt, hogy az OMC-csoportok által kialakított hálózatoknak az OMC-jelentést követően folytatniuk kell a működésüket, és az ajánlások végrehajtásának ösztönzése érdekében lehetővé kell tenniük a folyamatos kapcsolattartást[18]. A 2027–2030-ra szóló munkaterv arra fog törekedni, hogy a közelmúltbeli OMC-csoportok tematikus fókuszát megtartva biztosítsa a folytonosságot és a megvalósítást, többek között olyan intézkedések révén, mint i. a helyzetfelmérési gyakorlatok, ii. a Kulturális Bizottság keretében folytatott nem hivatalos véleménycserék az ajánlások nemzeti és uniós szintű végrehajtásával kapcsolatos naprakész információk megosztása érdekében, és iii. az OMC-gyakorlatokból származó ajánlások beépítése más szakpolitika-fejlesztési folyamatokba.

F. Vendégelőadások / szóbeli eszmecserék a Kulturális Bizottság keretében

Célkitűzés: a más tanácsi előkészítő szervekben vagy külső fórumokon tárgyalt kulturális vonatkozású témakörök esetében „a Kulturális Bizottság keretében tartott vendégelőadások / szóbeli eszmecserék” teret kínálhatnak releváns kérdésekkel kapcsolatos elképzelések és naprakész információk megosztására. A témakörök indikatív listáján szerepelhetnek például a következők:

- *Ukrajna: kultúra, kulturális örökség és helyreállítás*

Véleménycsere a Kulturális Bizottság keretében a Team Europe megközelítésről és más támogatási intézkedésekről, hogy felmérjék és azonosítsák a további szükségleteket és lehetőségeket a kultúra és az örökség területén Ukrajnának nyújtott támogatás terén.

- *Kulturális jogok, kulturális demokrácia és társadalmilag elkötelezett művészet: a bevált gyakorlatok megosztása*

Megbeszélés a Kulturális Bizottságban az érintett nemzetközi érdekelt felek, köztük az ENSZ kulturális jogokkal foglalkozó különleges előadójának közreműködésével.

---

18 Lásd az EU 2023–2026-ra szóló kulturális munkatervéről szóló bizottsági jelentést.

- *Az európai videojáték-ágazat versenyképessége és kulturális dimenziói*

Véleménycsere a Kulturális Bizottság és az audiovizuális és média-munkacsoport esetleges együttes ülésén.

- *Építészeti politika, mindenki számára elérhető, magas színvonalú lakókörnyezet és az új európai Bauhaus*

Véleménycsere a Kulturális Bizottság és a környezetvédelmi munkacsoport esetleges együttes ülésén más érdekelt felek, például az európai építészetpolitikai vezetők (European Directors for Architectural Policies, EDAP) hálózatának közreműködésével.

- *Szerzői jog – más munkacsoportok előadásai*

Véleménycsere a Kulturális Bizottság és a szellemi tulajdonnal foglalkozó munkacsoport (szerzői jog) esetleges együttes ülésén.

- *Kultúra, európai történelem és európai emlékezet*

Véleménycsere a Kulturális Bizottság keretében a nemzetközi ügyek területén érdekelt felek, az érintett uniós szervek, illetve mások bevonásával.

A fenti lista nem zárja ki, hogy az elnökségek adott esetben más releváns témakörökkel is foglalkozzanak.

G. Egyéb intézkedések

Az EU korábbi kulturális munkaterveivel összhangban a munkaterv végrehajtásához és a lehetséges kiemelt témák feltérképezéséhez továbbra is hozzájárulnak majd konferenciák, szemináriumok, tanulmányok és egyéb intézkedések.

Amellett, hogy e munkaterv keretében meg kell őrizni a rugalmasságot és az alkalmazkodóképességet, az elnökség által irányított kezdeményezések indikatív témái, illetve a Tanács lehetséges eredményei a következőkre irányulhatnak:

- a könyvtárak és a média hozzájárulása a társadalmi rezilienciához;
- a kulturális örökség védelme és a tiltott kereskedelem elleni küzdelem;
- nemzetközi kulturális kapcsolatok;
- készségek és kulturális szakmák az átmenet idején;
- szerzői jog és kultúra;
- szellemi kulturális örökség;
- erős kulturális ökoszisztéma a reziliens és egészséges társadalomért;
- a kultúra szerepe a jóllét, a polgári részvétel és a közösségi reziliencia fokozásában;
- víz alatti kulturális örökség;
- kultúra és fenntartható turizmus.

A MELLÉKLET II. MELLÉKLETE

Az EU 2027–2030-ra szóló kulturális munkatervének indikatív ütemterve

	2027		**2028**		**2029**		**2030**	
	1. félév	**2. félév**	**1. félév**	**2. félév**	**1. félév**	**2. félév**	**1. félév**	**2. félév**
A. Az európai értékek, a kulturális jogok és a művészi szabadság erősítése								
Művészi szabadság			OMC					
Hozzáférés a kultúrához			Társaktól való tanulás (*esetleg*)					
Könyvtárak és kulturális intézmények	Konferencia: Könyvtárak és média a társadalmi reziliencia és a polgári szerepvállalás szolgálatában	Konferencia: Közkönyvtárak, olvasási kultúra és írástudás: Európai nézőpontok és görög kezdeményezések				Helyzetfel-mérés		
Kulturális jogok					Kulturális Bizottság: vendégelőadás / szóbeli eszmecsere (*esetleg*)			
B. A művészek és a kulturális szakemberek szerepvállalásának fokozása, valamint az emberek és a társadalom támogatása								
Kultúra és egészség		Konferencia a kulturális receptekről	Műhelytalálkozó (*esetleg*)	Konferencia és tanácsi következtetés-sek (*esetleg*)				

Jogállás és munkafeltételek							Helyzetfelmérés (*esetleg*)	
Készségek és képzés			Konferencia: A jövő kihívásaira felkészült készségek az erősebb kultúráért, a kulturális örökségért és a kreatív ökoszisztémákért					
Jóllét, polgári részvétel és közösségi reziliencia.								Konferencia és következtetések (*esetleg*)
C. Kultúra, versenyképesség, reziliencia, innováció, fenntarthatóság és kohézió								
A kultúra finanszírozása	OMC							
			Konferencia a finanszírozási mechanizmusokról					
A válsághelyzetekre és katasztrófákra való felkészültség				OMC				
A kultúrára vonatkozó adatok			Szakértői hálózat					

Mesterséges intelligencia		Konferencia az MI, a szellemi tulajdon és a foglalkoztatási feltételek kapcsolatáról a kulturális ágazatban Konferencia az MI-nek a kulturális örökség megőrzése és népszerűsítése céljából való használatáról	Kulturális Bizottság: Vendégelőadás / szóbeli eszmecsere (MI és szerzői jog)	Szakpolitikai párbeszéd (*esetleg*)		Szakpolitikai párbeszéd (*esetleg*)	Konferencia és tanácsi következtetések (*esetleg*)	
Kulturális örökség és éghajlat		Nem hivatalos miniszteri ülés Konferencia a kék gazdaságról és a víz alatti régészeti lelőhelyek támogatásáról	Konferencia a múzeumokról és a kulturális örökségről mint a védelem, a megújulás és a reziliencia mozgatórugóiról					Helyzetfelmérés (*esetleg*)
Ágazati eszmecserék (audiovizuális, zene)			Kulturális Bizottság: vendégelőadás / szóbeli eszmecsere (*esetleg*) Konferencia a mozgóképörök-ségről és a filmekkel kapcsolatos oktatásról	Kulturális Bizottság: vendégelőa-dás / szóbeli eszmecsere (*esetleg*)				

Építészeti politika	Az EDAP ülése	Az EDAP ülése Európai Építészetpolitikai Konferencia (ECAP)	Az EDAP ülése	Az EDAP ülése Európai Építészetpo-litikai Konferencia (ECAP)	Az EDAP ülése Kulturális Bizottság: vendégelőadás / szóbeli eszmecsere (*esetleg*)	Az EDAP ülése Európai Építészetpo-litikai Konferencia (ECAP)	Az EDAP ülése	Az EDAP ülése Európai Építészetpoliti-kai Konferencia (ECAP)
A kulturális és kreatív ágazatok versenyképes-sége	Konferencia: Az EU versenyképes-ségének újragondolása: mi a kulturális és kreatív ágazatok szerepe?							
D. Nemzetközi kulturális kapcsolatok és partnerségek								
Tiltott kereskedelem		Konferencia a kulturális javak tiltott kereskedelméről és a hamisított műalkotások kereskedelméről						
Ukrajna	Team Europe megközelítés	Team Europe megközelítés	Team Europe megközelítés	Team Europe megközelítés	Team Europe megközelítés Kulturális Bizottság: vendégelőadás / szóbeli eszmecsere (*esetleg*)	Team Europe megközelítés	Team Europe megközelítés	Team Europe megközelítés
Nemzetközi kulturális kapcsolatok	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők	Vezető tisztviselők

	találkozója (*esetleg*)	találkozója (*esetleg*)	találkozója (*esetleg*) Konferencia a kulturális együttműködés megerősítéséről a földközi-tengeri térségben	találkozója (*esetleg*)	találkozója (*esetleg*) Helyzetfelmérés (*esetleg*)	találkozója (*esetleg*)	találkozója (*esetleg*)	találkozója (*esetleg*)

A MELLÉKLET III. MELLÉKLETE

A munkamódszerekre vonatkozó iránymutatások

Általános elvek

- A munkaterv szerinti intézkedéseket rugalmasan, a szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban kell végrehajtani.
- A részvétel önkéntes, és adott esetben a tagállamok jelölésén alapul.
- A munkaterv szerinti intézkedések nem vezethetnek a tagállamok, a Bizottság és az érdekelt felek adminisztratív terheinek indokolatlan növekedéséhez.
- A Bizottság a szakértelmével és adott esetben azzal is elősegítheti a munkaterv végrehajtását, hogy logisztikai, illetve pénzügyi támogatást nyújt.
- Adott esetben a munkaterv keretében végrehajtott intézkedések eredményeit ismertetni lehet a Tanáccsal vagy annak előkészítő szerveivel.
- A munkaterv szerinti intézkedések alapul szolgálhatnak a jövőbeli szakpolitikák és szakpolitikai ajánlások kidolgozásához.
- Az elnökségeknek, a tagállamoknak és a Bizottságnak törekedniük kell arra, hogy biztosítsák a koherenciát az e munkaterv szerinti intézkedések és más releváns kezdeményezések között.
- Adott esetben egy intézkedés befejezését követően jelentés készül majd az eredményekről.

Szakpolitikai párbeszédek

- A szakpolitikai párbeszédeket a Bizottság szervezi majd, feltéve, hogy teljesülnek a költségvetési feltételek, ugyanakkor az egyes tagállamok vagy elnökségek javaslatot tehetnek egy adott kiemelt téma megtárgyalására, illetve további párbeszédeket vagy eseményeket szervezhetnek, többek között nemzeti szinten elfogadott releváns kezdeményezésekhez kapcsolódóan is.

- A szakpolitikai párbeszédek célja, hogy egybefogják az érintett politikai döntéshozókat, szakértőket és adott esetben érdekelt feleket.

Társaktól való tanulási tevékenységek / műhelytalálkozók

- A társaktól való tanulási tevékenységek a tagállamok által vezetett önkéntes szakértői tapasztalatcseréket foglalnak magukban, és rugalmas formátumot biztosítanak a tagállamok számára a bevált gyakorlatok és a tapasztalatok megosztásához.

- Valamely tagállam vagy érdekelt tagállamok egy csoportja, amennyiben szükségesnek tartja, javaslatot tehet egy ilyen tevékenység megszervezésére és finanszírozására. Amennyiben a költségvetési feltételek teljesülnek, a Bizottság pénzügyi támogatást nyújthat.

- A műhelytalálkozók a tagállamok, a szakértők és az érdekelt felek részvételével zajló, a Bizottság által vezetett eszmecserék.

A nyitott koordinációs módszer (OMC)

- Az OMC keretet biztosít a tagállamok közötti együttműködéshez, a bevált gyakorlatok cseréjéhez és megosztásához bizonyos közös témákban, és lehetővé teszi nem kötelező erejű ajánlások kidolgozását.

- Az OMC-re vonatkozó megbízatás véglegesítésére a Kulturális Bizottság keretében kerül majd sor – adott esetben egyéb releváns munkacsoportok közreműködésével – a Bizottság által javasolt megbízatástervezet alapján.

- A megbízatásban javasolni lehet harmadik felek – köztük harmadik országok – meghívását egy OMC-csoportba.

- Első ülésén minden OMC-csoportnak elnököt vagy társelnököket kell majd kineveznie.

- A témától függően az OMC-csoportot arra lehet ösztönözni, hogy kisebb fókuszcsoportokat hozzon létre, és adott esetben részvételi módszereket alkalmazzon.

Szakértői hálózatok és eszmecserék

- Szakértői hálózatok és eszmecserék alkalmazhatók akkor, ha folyamatos együttműködésre, információcserére és koordinációra van szükség.

- Adott esetben a tagállamok és a Bizottság megfelelő szakértőket fognak kijelölni az ilyen hálózatokban és eszmecserékben való részvételre.

A korábbi OMC-csoportok nyomon követése

- Adott esetben helyzetfelmérési gyakorlatokat, véleménycseréket vagy egyéb nyomonkövetési tevékenységeket lehet szervezni a 2023–2026-ra szóló munkaterv vagy a korábbi munkatervek szerinti OMC-csoportokban tárgyalt témákról.

- E gyakorlatok célja felmérni a végrehajtási hiányosságokat, azonosítani a nyomonkövetési feladatokat, valamint kapcsolatokat kialakítani a jövőbeli uniós és nemzeti szakpolitikai fejlemények tükrében.

Vendégelőadások / szóbeli eszmecserék a Kulturális Bizottság keretében

- Vendégelőadások, illetve szóbeli eszmecserék szervezhetők a Kulturális Bizottság keretében, elősegítendő a kultúrával kapcsolatos szakpolitikai területeken felmerülő kérdések és fejlemények megvitatását.

- Az ilyen eszmecseréken – a Tanács eljárási szabályzatával összhangban – külső szakértők és érdekelt felek, valamint a Tanács egyéb érintett előkészítő szerveinek képviselői is részt vehetnek.

A MELLÉKLET IV. MELLÉKLETE

A legfontosabb szakpolitikai referenciadokumentumok

- Cáceresi nyilatkozat (Spanyolország, 2023)
- Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 326., 2012.10.26.)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Kulturális iránytű Európa számára, (2025) (COM(2025) 785 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni uniós cselekvési tervről (COM(2022) 800 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „MI-kontinens” cselekvési terv (COM(2025) 165 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az EU innovációs lehetőségeinek maximális kiaknázása – A szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési terv az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében (COM(2020) 760 final)

– A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az új kulturális menetrendről (COM(2018) 267 final)

– A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az új európai Bauhaus – Szép, fenntartható, közös (COM(2021) 573 final)

– A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervről (COM(2020) 790 final)

– A Tanács következtetései az audiovizuális médiaszolgáltatásokra és a videómegosztóplatform-szolgáltatásokra vonatkozó jogi keret értékeléséről (C/2025/2954, 2025.5.26.)

– A Tanács következtetései a veszélyben lévő és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült művészekről (HL C 185., 2023.5.26., 39. o.)

– A Tanács következtetései a kulturális kormányzásról (HL C 393., 2012.12.19., 8. o.)

– A Tanács következtetései a kultúráról, a magas színvonalú építészetről és az épített környezetről mint az új európai Bauhaus kezdeményezés kulcsfontosságú elemeiről (HL 2021/C 501 I/03, 2021.12.13.)

– A Tanács következtetései a kulturális és kreatív ágazatok adatvezérelt közönségépítés révén történő megerősítéséről (C/2024/3542, 2024.5.31.)

– A Tanács következtetései az európai videójáték-ágazat kulturális és kreatív dimenziójának erősítéséről (C/2023/1345, 2023.11.30.)

– A Tanács következtetései – A kulturális örökség uniós megközelítése konfliktusokban és válságokban (9837/21)

– A Tanács következtetései a kultúrához való hozzáférés javításáról és előmozdításáról (C/2024/7446, 2024.12.13.)

– A Tanács következtetései a fiatal művészek és kulturális és kreatív szakemberek pályakezdésének támogatásáról (C/2025/3165, 2025.6.4.)

– A Tanács következtetései a kultúrának, a kulturális örökségnek és az audiovizuális alkotásoknak az európai értékek megőrzésében és a demokratikus reziliencia fenntartásában betöltött stratégiai szerepéről (C/2025/6562, 2025.12.10.)

– Az Európa Tanács egyezménye az európai régészeti örökség védelméről (felülvizsgált változat) (Vallettai Egyezmény, 1992)

– Az Európa Tanács egyezménye az európai építészeti örökség védelméről (Granadai Egyezmény, 1985)

– Az Európa Tanács egyezménye a kulturális javak sérelméről (Nicosia, 2017)

– Az Európa Tanács keretegyezménye a kulturális örökség társadalmi értékéről (Farói Egyezmény, 2005)

– Az Európa Tanács Táj Egyezménye (Firenzei Egyezmény, 2000)

– A Tanács állásfoglalása az EU 2023–2026-ra szóló kulturális munkatervéről (HL 2022/C 466/01, 2022.12.7.)

– Davosi Nyilatkozat – „A magas színvonalú Baukultur (építéskultúra) európai megteremtéséért” (Svájc, 2018)

– Az antiszemitizmus elleni küzdelemre és a zsidó élet előmozdítására vonatkozó európai uniós stratégia (2021–2030) (elfogadva 2021. október 5-én)

– Az Európai Bizottság tanulmánya, 2020, *The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals* (A művészek, valamint kreatív és kulturális és szakemberek jogállása és munkakörülményei), zárójelentés, https://culture.ec.europa.eu/hu/document/the-status-and-working-conditions-of-artists-and-cultural-and-creative-professionals

– Az Európai Bizottság tanulmánya, 2026, *Study on the discoverability of diverse European cultural content in the digital environment* (A különféle európai kulturális tartalmak fellelhetősége a digitális környezetben), zárójelentés, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/34da2669-32b4-11f1-be39-01aa75ed71a1

– Európai Bizottság, Jelentés a művészek és kreatív munkavállalók szociális védelméről, 2025. május: *Mutual learning on inclusive social protection for artists and creative workers* (Egymástól való tanulás a művészek és kreatív munkavállalók inkluzív szociális védelméről) – Európai Bizottság; https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/social-protection-social-inclusion/mutual-learning-inclusive-social-protection-artists-and-creative-workers-2025-05-06_en?prefLang=hu

– Az Európai Tanács 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendje (EUCO 15/24)

– Európai Munkaügyi Hatóság, az ELA tanulmánya, közzétéve 2024 decemberében: https://www.ela.europa.eu/hu/news/creative-sectors-ela-study-reveals-precarious-working-conditions-and-undeclared-labour

– Az Európai Parlament 2023. november 21-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a művészek és a kulturális és a kreatív ágazatban tevékenykedők társadalmi és szakmai helyzetére vonatkozó uniós keretről (2023/2051(INL))

– EPRS, Az Európai Parlament Kutatószolgálatának tanulmánya, *EU framework for the social and professional situation of artists and workers in the cultural and creative sectors* (A kulturális és kreatív ágazatokban dolgozó művészek és munkavállalók szociális és szakmai helyzetének uniós keretrendszere), 2023. november https://www.europarl.europa.eu/thinktank/hu/document/EPRS_STU(2023)747426

– Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának a 2030-ig tartó időszakra szóló stratégiai terve, *The EUIPO's DNA, a robust, inclusive, diverse and sustainable IP ecosystem that works for all*(Az EUIPO DNS-e, egy mindenki számára működőképes, szilárd, inkluzív, sokszínű és fenntartható ökoszisztéma a szellemi tulajdon területén)

– Europol (2026), *Changing tactics, changing targets: the evolving nature of museum heists* (Változó taktikák, változó célpontok: a múzeumi rablások folyamatosan változó jellege), Europol Spotlight jelentéssorozat, az Európai Unió Kiadóhivatala

– A G20-ak Kwa Dukuza-i nyilatkozata (Dél-Afrika, 2025)

– A G20-ak kulturális minisztereinek római nyilatkozata és a G20-ak vezetőinek nyilatkozata (Róma, 2021)

– A G20-ak kulturális minisztereinek Salvador da Bahia-i nyilatkozata (Brazília, 2024)

– A Műemlékek és Műemlékhelyszínek Nemzetközi Tanácsának (ICOMOS) kiadványa: *European quality principles for EU-funded interventions with potential impact on cultural heritage: revised edition* (A kulturális örökségre esetlegesen hatást gyakorló EU-finanszírozású beavatkozások európai minőségi alapelvei: felülvizsgált kiadás), 2020. november

– Az ILO 2023. évi jelentése: *The Future of Work in the Arts and Entertainment Sector* (A munka jövője a művészeti és szórakoztatási ágazatban) | Nemzetközi Munkaügyi Szervezet; https://www.ilo.org/publications/future-work-arts-and-entertainment-sector

– Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európai demokráciapajzs: az erős és reziliens demokráciák támogatása (JOIN(2025) 791 final)

– Közös közlemény az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az európai felkészültségi unióra vonatkozó stratégiáról (JOIN/2025/130 final)

– Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó európai uniós stratégia felé (JOIN(2016) 29 final)

– Együttes nyilatkozat: „Európa a kultúráért – A kultúra Európáért”, 2026 (HL C, C/2026/3440, 2026.6.25.)

– A 2025. évi MONDIACULT – Kulturális miniszteri kötelezettségvállalás – Záródokumentum (Barcelona, 2025. október 1.)

– Porto Santo-i charta – A kultúra és a demokrácia előmozdítása: egy európai kulturális polgárság kialakulása (2021)

– Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet), (HL L 277., 2022.10.27., 1. o.)

– Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689)

– A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az EU 2023–2026-ra szóló kulturális munkatervéről (COM(2026) 337 final)

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *Culture and Health, Time to Act* (Kultúra és egészség, ideje cselekedni) (2025) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/be89805d-9cf8-11f0-97c8-01aa75ed71a1

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *Creative Shifts: Empowering culture for sustainable living* (Kreatív változások: A kultúra megerősítése a fenntartható élet érdekében) (2025) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/043230ba-d250-11f0-8da2-01aa75ed71a1

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *Strengthening Cultural Heritage Resilience for Climate Change* (A kulturális örökség éghajlatváltozással szembeni rezilienciájának megerősítése) (2022) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/4bfcf605-2741-11ed-8fa0-01aa75ed71a1

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *The Status and Working Conditions of Artists and Creative and Cultural Professionals* (A művészek, valamint a kreatív és kulturális ágazatban dolgozó szakemberek jogállása és munkafeltételei) (2023) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/01fafa79-1a13-11ee-806b-01aa75ed71a1

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *Strengthening Europe through Public Libraries – How sustained investment in public libraries and their multiple roles delivers social, cultural and democratic returns* (Európa megerősítése a közkönyvtárak révén – Hogyan eredményeznek megtérülést a közkönyvtárakba és azok sokrétű szerepébe eszközölt folyamatos beruházások társadalmi, kulturális és demokratikus téren?) (2026) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/623284d9-8184-11f1-bf5e-01aa75ed71a1

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *Stormy Times – Nature and humans: Culture Courage for change* (Viharos idők – Természet és emberek: A változáshoz szükséges kulturális bátorság) (2022) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/0380f31c-37c9-11ed-9c68-01aa75ed71a1

– A tagállamok szakértőiből álló, nyitott koordinációs módszert (OMC) alkalmazó munkacsoport jelentése: *Towards a shared culture of architecture – Investing in a high-quality living environment for all* (A közös építészeti kultúra felé vezető út – Beruházás a mindenki számára biztosított, kiváló minőségű lakókörülményekbe) (2021) https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/bd7cba7e-2680-11ec-bd8e-01aa75ed71a1

– „A kultúra hangjai” civil társadalmi párbeszéd, 2021, https://culture.ec.europa.eu/hu/policies/cultural-policy-cooperation-at-the-eu-level/dialogue-with-cultural-and-creative-sectors-and-industries

– UNESCO, A kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi hágai egyezmény

– UNESCO, A kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló 1970. évi egyezmény

– UNESCO, A világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló 1972. évi egyezmény

– UNESCO, A művészek szakmai jogállásáról szóló 1980. évi ajánlás

– UNESCO, A kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi hágai egyezmény második jegyzőkönyve (1999)

– UNESCO, A víz alatti kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi egyezmény

– UNESCO, A szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló 2003. évi egyezmény

– UNESCO, A kulturális kifejezések védelméről és előmozdításáról szóló 2005. évi egyezmény (beleértve annak hozzáigazítását a digitális környezetre vonatkozó, 2020. évi operatív iránymutatásokhoz)

– UNESCO, a múzeumok és gyűjtemények védelméről és előmozdításáról, sokszínűségéről és a társadalomban betöltött szerepéről szóló 2015. évi ajánlás

– UNESCO Statisztikai Intézet, 2025. évi kulturális statisztikai keret

– UNESCO, *Re|Shaping Policies for Creativity: we share, we act, we build* (Szakpolitikák át|alakítása a kreativitás szolgálatában: megosztunk, cselekszünk, építünk) (negyedik kiadás, 2026)

– UNESCO, A mesterséges intelligencia etikájáról szóló ajánlás, (2021. november)

– UNESCO: A művészek szakmai jogállásáról szóló 1980. évi UNESCO-ajánlás végrehajtása; https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000387452

– Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése által elfogadott határozat – Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig szóló programja (elfogadva 2015. szeptember 25-én)

– ENSZ, A jövőt szolgáló paktum (A/RES/79/1, elfogadva 2024. szeptember 22-én)